

***ἀποβούρου** ἐπίρρ. ποβούρον Κύπρ.

Ίσως ἐκ τοῦ ρ. ἀποβούρω.

Ἐν ταχείᾳ καταδιώξει: Ἐπιάσαμεν τὸν λαὸν ποβούρον (λαὸν = λαγόν). || Φρ. Ἐβαλέν την ποβούρον (ἥρχισε νὰ τὴν καταδιώκῃ. Συνών. φρ. τὸν ἔβαλε καταπόδι - μπροστά, τὸν πῆρε τὸ ξωπίσω).

ἀποβούροτσιν τό, Πόντ. (Κερασ.) ἀποβούροτσ' Πόντ. (Οφ. Τραπ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐσ. βουρτσίν, δι' ὃ ίδ. βουρτσί.

Ποσότης καννάβεως προσκολλωμένη κατὰ τὸ λανάρισμα εἰς τὴν βούρτσαν καὶ ἡ ὅποια λαναριζομένη ἐκ νέου δίδει κατωτέρας ποιότητος κάνναβιν, τὸ στυπεῖον. Συνών. ἀποκάθαρο.

ἀποβουρῶ ἀμάρτ. ποβούρω Κύπρ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. βούρω.

1) Τρέχω: Ποβούρα ποτεῖς χαμαὶ γιὰ νὰ σὲ δῆ νὰ φύῃ || Ἀσμ.

Ο Γεωρκῆς ποβούρησεν τὴν κόρην νὰ γλυτώσῃ.

2) Μεταβάλλω πορείαν, λοξοδρομῶ: Εποβούρησεν γιὰ νὰ πάῃ σπίτιν του.

ἀποβοντυρίδα ἡ, ἀμάρτ. ἀποβοντυρίδα Θράκ. (Καλαμ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀποβοντυρίδι κατὰ τύπ. μεγεθ.

Τὸ ἐπιπολάζον πάχος γάλακτος ἡ ὁξυγάλακτος. Συνών. καξμάκι, πέτσα, τσίπα.

ἀποβοντυρίδι τό, ἀμάρτ. ἀποβοντυρίδ' Λήμν.

Ἐκ τοῦ ρ. *ἀποβοντυρίδω καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ίδι, περὶ ής ίδ. ΓΧατζίδ. ἐν Ἐπιστ. Επετ. Πανεπ. 13 (1916/7) 168 κέξ. ΒΦάβην ἐν Αθηνῷ 45 (1933) 359.

Μετῆγμα τυροῦ καὶ ἄλατος τὸ δόπιον μένει ὅταν κτυπηθῇ ἡ μυζήθρα διὰ νὰ ἔξαχθῇ βούτυρον.

ἀποβοντυρώνω λόγ. σύνηθ. ἀποβοντυρώνω Πόντ. (Κοτύωρ.) ἀποβοντυρώνω Πόντ. (Σάντ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐσ. βούτυρο.

1) Ἄφαιρω ἀπὸ τοῦ γάλακτος ἡ ὁξυγάλακτος τὸ βούτυρον λόγ. σύνηθ. καὶ δημῶδ. Πόντ. (Κοτύωρ.): Οἱ γαλατᾶδες ἀπὸ αἰσχροκέρδεια ἀποβοντυρώνουν τὸ γάλα ποῦ πουλᾶν. Αποβοντυρωμένο γάλα - γιαούρι - τυρὶ σύνηθ. Τὸ ἔνυγαλαν ἀπεβοντυρώσαν κ' ἔγκαν ἀ (καὶ τὸ ἔφεραν) Πόντ. (Κοτύωρ.) Συνών. ξεβούτυρώνω. 2) Καθαρίζω διὰ πλύσεως βουτυρωμένον ἄγγειον Πόντ. (Σάντ.)

ἀπόβραδα ἐπίρρ. Θήρ. Νάξ. (Απύρανθ.) Πόντ. (Κρώμν. Τραπ. Χαλδ.) -Λεξ. Βλαστ. 366

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀπόβραδο κατὰ τὰ ἄλλα εἰς -α ἐπιρρ.

Κατὰ τὸ χρονικόν διάστημα τὸ μεταξὺ τοῦ δειλινοῦ καὶ τῆς νυκτὸς ἐνθ' ἀν.: Απόβραδα ἐδιάρκη κάτω 'ς τ' ἀδέλι Απύρανθ. Συνών. ἀπόβραδο 3.

ἀποβραδινὸς ἐπίθ. σύνηθ. ἀποβραδ'νὸς Σκῦρ. ἀποβραδινὸς Κεφαλλ. ἀποβραδινὸς Νίσυρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. ἀποβραδὸς καὶ τῆς καταλ. -ινός.

Ο τύπ. ἀποβραδινὸς κατ' ἐπίδρασιν τοῦ χτεσινός.

1) Ο ἀνήκων ἡ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἐσπέραν τῆς προηγουμένης ἡμέρας σύνηθ.: Αποβραδινὸς φαεῖ. Αποβραδινὲς κονθέντες σύνηθ. Αποβραδ'νὸς γάλας Σκῦρ. || Παροιμ.

Τὰ λόγια τ' ἀποβραδινά, κονφολιθμὲς χτισμένες, ἀποβραδὶς τοιοὶ χτίζουνε καὶ τὴν αὐγήν 'ν' πεσμένες (πολλαὶ ὑποσχέσεις δίδονται τὴν ἐσπέραν διὰ νὰ λησμονηθοῦν ταχέως τὴν ἐπομένην καὶ νὰ μείνουν ἀνεκτέλεστοι) Ζάκ. || Γνωμ. Αποβραδινὸς φαεῖ φύλας, ἀποβρα-

δισινὴ δουλειὰ μὴ φυλάς (τὸ ὑπόλοιπον φαγητοῦ φύλαττε διὰ τὴν αὔριον, ἀλλὰ τὸ ὑπόλοιπον ἐργασίας μὴ ἀναβάλλῃς διὰ τὴν αὔριον) Κεφαλλ. Ἀποβραδινὸς φαεῖ 'ν' ἀφίνης, ἀποβραδινὴ δουλειὰ νὰ μὴν ἀφίνης (συνών. τῇ προηγουμένῃ) Πελοπν. (Μάν.) Τὴν ἀποβραδινὴ δουλειὰ μὴ φυλάς, μόν' τὴν ἀποβραδινὴ μπουκεὰ (συνών. τῇ προηγουμένῃ) ΙΒενιζέλ. Παροιμ. 297, 174. 2) Τὸ θηλ. ἀποβραδινὴ οὐσ., ἡ προηγουμένη ἐσπέρα Α' Εφταλ. Μαζώχτρ. 92: Ισαὶα ἵσια ἐκεῖνος ποῦ ἔλεγε τὴν ἀποβραδινὴ 'ς τὸ καπελεό γιὰ τ' ἀγίψι τον πῶς ἡ μαζώχτρα τοῦ φίχτηκε. 2) Ἐκεῖνος τοῦ δποίου ἡ μέθη διαρκεῖ ἀπὸ τῆς ἐσπέρας τῆς χθὲς Βιθυν. (Κατιφ.) Ιων. (Κρήν.) Χίος: Αποβραδινὸς εἴσαι, βρέ; Χίος. 3) Ο μὴ πρόσφατος Νίσυρ. Συνών. μπαγιάτικος. 4) Ἐσπερινός, βραδινὸς ΠΠαπαχριστοδ. Θρακ. ἡθογραφ. 1, 80: Μαζὶ πίναν τὸν πρωινὸν καφέ, μαζὶ τὸν ἀποβραδινό.

ἀπόβραδο τό, Ήπ. Πελοπν. (Βασαρ. Καλάβρυτ. Σουδεν.) κ.ά.—ΓΒλαχογιάνν. Παληκάρ. 54 ΓΔροσίν. Φωτερ. σκοταδ. 61 ΚΠασαγιάνν. Παραμύθ. 50 ΝΠετμεζ. Απλᾶ λόγ. 41 —Λεξ. Μ. Εγκυλ. Ελευθερούδ. Βλαστ. Πρω. Δημητρ. ἀπόβραδον Ήπ. (Δρόβιαν. Ζαγόρ. Ιωάνν. Χουλιαρ.) Θεσσ. Μακεδ. Στερελλ. (Αμφ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐσ. βράδυ.

1) Ἐσπέρα ἐνθ' ἀν.: Βγῆκα τ' ἀπόβραδο νὰ περπατήσω Ήπ. Τ' ἀπόβραδον νὰ μὴ μί πιρ' μέν' Θεσσ. Απόβραδο μουχρό ΓΒλαχογιάνν. ἐνθ' ἀν. || Ἀσμ.

Χαίρεται κι ὁ Ξερόκαμπος τοὺς Κλουκινωτοποῦλλες ὅπον περγᾶν τ' ἀπόβραδο, ὥρα τοῦ μεσονύχτου Σουδεν.

'Σ τοὺς νύχτις κι 'ς τ' ἀπόβραδα, 'ς τοὺς ἥλιους κι 'ς τοὺς κάμα δυὸ χρόνια ἔχουν, σὶ ζητῶ νὰ μιτρηθοῦμ' ἀντάμα Μακεδ. —Ποιήμ.

Κάθε βράδυ βράδυ, κάθ' ἀπόβραδο, φέγγει τὸ λυχνάρι τ' ἀναμένο

ΓΔροσίν. ἐνθ' ἀν.

*Ηρθε κ' ἔνα βραδάκι, κάποιο ἀπόβραδο, π' ώρκιστηκα ποτὲς πεὰ νὰ μὴν κλαίω

ΝΠετμεζ. ἐνθ' ἀν. 2) Ο πρὸ τῆς δύσεως τοῦ ἥλιου χρόνος, ἡ δεῦλη Πελοπν. (Βασαρ.) —ΚΠασαγιάνν. ἐνθ' ἀν.: "Ενα ἀπόβραδο τ' Απρίλη πῆρε τὸ μουλάρι καὶ πῆγε 'ς τὸ χωράφι γιὰ νὰ φορτώσῃ λίγο χορτάρι Βασαρ. Παγαίναμε τ' ἀπόβραδο μιὰ τριχεὰ δηλιος νὰ πέσῃ ΚΠασαγιάνν. ἐνθ' ἀν.

3) Επιρρηματ., κατὰ τὴν ἐσπέραν Ήπ. Θεσσ. κ.ά.: Ἀσμ.

Ποιὸς εἰδεν ἥλιο ἀπόβραδο κι ἀστρο τὸ μεσημέρι; Ήπ. — Συνών. ἀπόβραδα.

ἀποβραδὺς ἐπίρρ. ἀποβραδὺς Αθην. (παλαιότ.) Ήπ. Πελοπν. (Βαμβακ.) Πόντ. ἀπονβραδὺς Θράκ. (ΑΙν.) Σάμ. Σκόπ. Στερελλ. (Αμφ. Αίτωλ.) ἀποβραδὺς κοιν. καὶ Πόντ. (Κοτύωρ. Χαλδ.) ἀπονβραδὺς Ήπ. (Ζαγόρ.) Λέσβ. (Πάμφιλ.) Μεγίστ. Σκόπ. Πόντ. (Τραπ.) ἀποβραδὺς Πόντ. ἀπονδραδὺς Πόντ. (Κερασ. Χαλδ.) πουνβραδὺς Εύβ. ποβραδὺς Εύβ. (Αύλωνάρ. Ορ.) πουνβραδὺς Θράκ. (Κομοτ.) πουνβραδὺς Ρόδ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ἐπιρρ. βραδύ, δι' ὃ ίδ. βράδυ, προσλαβὸν τὸς κατὰ τὸ ἐνωρίες. Ιδ. ΓΧατζίδ. ΜΝΕ 2,405.

1) Κατὰ τὸν μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἥλιου χρόνον, τὴν ἐσπέραν κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Χαλδ. κ.ά.): Κοιμούμαστε - τρώμε ἀποβραδύς. Ηρθε ἀποβραδὺς κι ἔφυγε πρωὶ πρωὶ. Αποβραδὺς βουτάμε τὰ ποκάμισα 'ς τὴν κόλλα γιὰ νὰ τρανίξουνε κοιν. Αποβραδὺς δὲν ἥφας καλὰ Σίφν. Ελα 'ς τὸ σπίτι μου ποβραδὺς Εύβ. (Ορ.) Ζ'μώνουν πίτις

